

ΠΟΛ 1058

ΘΕΜΑ: «Καθορισμός διαδικασίας αποπληρωμής των εκκαθαρισμένων ή μη, εκκρεμών επιστροφών (tax refund arrears) στους δικαιούχους»

Στο ν. 4046/2012 προβλέπεται η άμεση υποχρέωση του Υπουργείου Οικονομικών να προσδιορίσει τις «ληξιπρόθεσμες εκκρεμείς επιστροφές» και να θέσει αρχές για τη διεκπεραίωσή τους (Παράρτημα V_2 ν. 4046/2012). Προκειμένου η συγκεκριμένη υποχρέωση να υλοποιηθεί με τρόπο που θα επιτρέπει και την καλύτερη παρακολούθηση του προϋπολογισμού, κρίθηκε σκόπιμο οι «εκκρεμείς» επιστροφές να διακριθούν σε δύο κατηγορίες με διακριτές αντίστοιχα διαδικασίες διεκπεραίωσης και παρακολούθησης, ήτοι:

A. Επιστροφές για τις οποίες έχει εκδοθεί και έχει εκκαθαριστεί το σχετικό ΑΦΕΚ.

Στην κατηγορία αυτή θα περιλαμβάνονται ποσά που αφορούν δηλώσεις ή αιτήσεις επιστροφής, κατά περίπτωση, για τις οποίες έχει εκδοθεί ΑΦΕΚ και έχει εκκαθαριστεί η απαίτηση.

B. Επιστροφές για τις οποίες δεν έχει πραγματοποιηθεί εκκαθάριση των σχετικών αιτήσεων.

Στην κατηγορία αυτή θα περιλαμβάνονται ποσά που αφορούν δηλώσεις ή αιτήσεις επιστροφής για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί ΑΦΕΚ ή αυτό που έχει εκδοθεί δεν έχει εκκαθαριστεί από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.

A' Κατηγορία

Καθορισμός διαδικασίας επιστροφών για τις οποίες έχει εκδοθεί και έχει εκκαθαριστεί το σχετικό ΑΦΕΚ.

Η διαδικασία που θα τηρείται για τις επιστροφές αυτής της κατηγορίας έχει ως ακολούθως:

1. Εφόσον ο δικαιούχος της επιστροφής έχει οφειλές προς το Δημόσιο, το ΑΦΕΚ εξοφλείται συμψηφιστικά αυτεπαγγέλτως από τη Δ.Ο.Υ.
2. Εφόσον ο δικαιούχος δεν έχει οφειλές προς το Δημόσιο, ή υπολείπεται ποσό προς επιστροφή μετά τον αυτεπάγγελτο συμψηφισμό των οφειλών του, τότε:

α) Προκειμένου για ΑΦΕΚ επιστροφής κάτω των 300.000 ευρώ, αποστέλλεται σε αυτόν εντός δέκα (10) ημερών από την εκκαθάριση του ΑΦΕΚ σχετική ειδοποίηση, προκειμένου να προσέλθει στη Δ.Ο.Υ. για την είσπραξη του ποσού προσκομίζοντας τα οριζόμενα στην Α.Υ.Ο. ΠΟΛ.1140/8.12.2006 δικαιολογητικά πληρωμής.

Η αποπληρωμή στους δικαιούχους των προς επιστροφή ποσών πραγματοποιείται άμεσα από τη Δ.Ο.Υ. μετά την προσκόμιση των προαναφερόμενων δικαιολογητικών. Εναλλακτικά σε περίπτωση που ο δικαιούχος έχει γνωστοποιήσει στη Δ.Ο.Υ. τον αριθμό τραπεζικού λογαριασμού στον οποίο επιθυμεί να μεταφερθεί το προς

επιστροφή ποσό, τότε αυτό πιστώνεται στο λογαριασμό του, εντός πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία προσκόμισης των εν λόγω δικαιολογητικών.

β) Προκειμένου για ΑΦΕΚ επιστροφής άνω των 300.000 ευρώ, για την πληρωμή των οποίων απαιτείται έγκριση από τον Υπουργό Οικονομικών (ή το εκάστοτε εξουσιοδοτούμενο από αυτόν όργανο), σύμφωνα με το άρθρο 32 του ν. 3220/2004, η αποπληρωμή στους δικαιούχους των προς επιστροφή ποσών πραγματοποιείται εντός το πολύ δύο (2) μηνών από την ημερομηνία εκκαθάρισης του ΑΦΕΚ. Αναλυτικότερα η Δ.Ο.Υ. εντός πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία εκκαθάρισης του ΑΦΕΚ διαβιβάζει το σχετικό φάκελο για έγκριση στην Διεύθυνση Πολιτικής Εισπράξεων η οποία τον αξιολογεί και τον προωθεί στον Υπουργό Οικονομικών για έγκριση.

Μετά την επιστροφή του υπογεγραμμένου σχετικού φακέλου η Διεύθυνση Πολιτικής Εισπράξεων τον αποστέλλει στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. εντός πέντε (5) ημερών για να πραγματοποιηθεί η πληρωμή στον δικαιούχο. Η αρμόδια Δ.Ο.Υ. οφείλει εντός πέντε (5) ημερών από τη λήψη του φακέλου να αποστείλει σχετική ειδοποίηση στον δικαιούχο προκειμένου να προσέλθει στη Δ.Ο.Υ. για την είσπραξη του ποσού, προσκομίζοντας τα οριζόμενα στην Α.Υ.Ο. ΠΟΛ.1140/8.12.2006 δικαιολογητικά πληρωμής και τον αριθμό τραπεζικού λογαριασμού στον οποίο επιθυμεί να μεταφερθεί το προς επιστροφή ποσό. Το ποσό πιστώνεται στο λογαριασμό του εντός πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία προσκόμισης των εν λόγω δικαιολογητικών.

3. Η εξόφληση των εκκρεμών επιστροφών, εν γένει, γίνεται κατά σειρά απόλυτης χρονικής προτεραιότητας με βάση την ημερομηνία εκκαθάρισης του ΑΦΕΚ, με όσα έχουν εκκαθαριστεί παλαιότερα να προηγούνται.

Β' Κατηγορία

Καθορισμός διαδικασίας επιστροφών για τις οποίες δεν έχει εκκαθαριστεί το σχετικό ΑΦΕΚ.

Η διαδικασία που θα τηρείται εν προκειμένω για τις τρεις βασικές επιστροφές φόρου, ήτοι ΦΠΑ, Εισοδήματος και Κεφαλαίου, έχει ως ακολούθως:

Διαδικασία επιστροφής Φ.Π.Α.

1. Για τις εκκρεμείς αιτήσεις επιστροφών Φ.Π.Α. προωθείται άμεσα η αξιολόγησή τους σε κεντρικό επίπεδο από τη Γ.Γ.Π.Σ., με σκοπό την εξαγωγή των υποθέσεων για τις οποίες η επιστροφή πραγματοποιείται κατόπιν ελέγχου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Α.Υ.Ο. ΠΟΛ.1090/2.4.2012. Στο πλαίσιο αυτό αποστέλλονται στις Δ.Ο.Υ. ηλεκτρονικά αρχεία με τις αιτήσεις των οποίων η επιστροφή διενεργείται άμεσα χωρίς έλεγχο καθώς και για αυτές που απαιτείται η διενέργεια ελέγχου πριν την επιστροφή.

2. Το σχετικό ΑΦΕΚ εκδίδεται από τις αρμόδιες Δ.Ο.Υ. εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την αποστολή του ηλεκτρονικού αρχείου για τις περιπτώσεις που η επιστροφή διενεργείται χωρίς έλεγχο. Για τις περιπτώσεις που απαιτείται έλεγχος αυτός ολοκληρώνεται εντός δύο (2) μηνών από την αποστολή του ηλεκτρονικού αρχείου ενώ το ΑΦΕΚ εκδίδεται εντός τριάντα (30) ημερών από την ολοκλήρωση του

ελέγχου. Ο έλεγχος (όπου απαιτείται) και η έκδοση του ΑΦΕΚ πραγματοποιείται κατά προτεραιότητα με βάση την ημερομηνία υποβολής της αίτησης επιστροφής.

3. Προκειμένου για την ορθή απεικόνιση των εκκρεμών επιστροφών, οι αρμόδιες Δ.Ο.Υ. υποχρεούνται να καταχωρούν άμεσα στο σύστημα TAXIS (υποσύστημα Φ.Π.Α., επιλογή «έλεγχος-ειδοποιήσεις-απορρίψεις αιτήσεων») την απόρριψη των αιτήσεων επιστροφής για τις οποίες το αίτημα έχει απορριφθεί από την υπηρεσία για οποιονδήποτε λόγο, ή έχει ανακληθεί από τον φορολογούμενο.

4. Για την ορθή απεικόνιση των εκκρεμών επιστροφών απαιτείται επίσης η καταχώρηση των αιτήσεων επιστροφής Φ.Π.Α. στο σύστημα TAXIS, άμεσα μετά από την πρωτοκόλλησή τους στη Δ.Ο.Υ.

Διαδικασία επιστροφής φόρου εισοδήματος

Α. Η διαδικασία επιστροφής φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων για δηλώσεις - αιτήσεις επιστροφής φόρου, έχει ως εξής:

1. Η Γ.Γ.Π.Σ. με βάση τις 1106485/6220/0016/ΠΟΛ.1275/27.11.2001, 1045647/2509/0016/ΠΟΛ.1077/16.4.2003 και ΠΟΛ.1176/10.8.2012 Α.Υ.Ο., που εκδόθηκαν από τη Διεύθυνση Πολιτικής Εισπράξεων, για όσες περιπτώσεις δεν απαιτείται η προσκόμιση δικαιολογητικών προβαίνει κατόπιν των προβλεπόμενων ελέγχων στους απαραίτητους συμψηφισμούς και επιστρέφει στους δικαιούχους το τυχόν εναπομένον ποσό εντός 15 ημερών από την εκκαθάριση.

2. Για όσες περιπτώσεις απαιτείται η προσκόμιση δικαιολογητικών, η Γ.Γ.Π.Σ. εκδίδει και αποστέλλει σε κάθε Δ.Ο.Υ. κατάσταση επιστροφών για επεξεργασία και έλεγχο του επιστρεπτέου ποσού. Ο έλεγχος της κάθε κατάστασης επιστροφών για επεξεργασία πρέπει να τελειώνει το αργότερο μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την παραλαβή της.

3. α) Μετά τους σχετικούς ελέγχους, για όσους φορολογούμενους έχουν προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά, η Δ.Ο.Υ. αποστέλλει κατάσταση στη Γ.Γ.Π.Σ., ώστε να επιστραφεί ο φόρος στους δικαιούχους εντός δεκαπέντε (15) ημερών.

β) Για όσους φορολογούμενους δεν έχουν προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά για έλεγχο εντός δέκα (10) ημερών, οι Δ.Ο.Υ. προκειμένου να προβούν στη επιστροφή των ποσών καλούν αυτούς εκ νέου όπως προσκομίσουν τα δικαιολογητικά αυτά το αργότερο εντός μηνός. Εφόσον αυτά προσκομισθούν οι Δ.Ο.Υ., εκδίδουν ΑΦΕΚ επιστροφής και ακολουθείται η οριζόμενη διαδικασία της Α' κατηγορίας.

Εφόσον αυτά δεν προσκομισθούν έγκαιρα από τον δικαιούχο, η Δ.Ο.Υ. πλέον δεν έχει υποχρέωση για εκ νέου ειδοποίηση του δικαιούχου.

4. Για περιπτώσεις αρχικών και τροποποιητικών δηλώσεων παρελθόντων ετών καθώς και τροποποιητικών δηλώσεων τρέχοντος έτους, η Γ.Γ.Π.Σ. αποστέλλει στις Δ.Ο.Υ. μη εκκαθαρισμένα ΑΦΕΚ για την τακτοποίησή τους. Στη περίπτωση αυτή γίνεται η εκκαθάρισή τους εντός δεκαπέντε (15) ημερών, από τις Δ.Ο.Υ. και ακολουθείται η οριζόμενη διαδικασία της Α' κατηγορίας.

Β. Η διαδικασία επιστροφής φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων-εταιρειών για δηλώσεις από τις οποίες προκύπτει επιστροφή φόρου έχει ως εξής:

1. Με την υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος των νομικών προσώπων της παραγράφου 4 του άρθρου 2 και του άρθρου 101 του ν. 2238/1994, γίνεται άμεσα και η εκκαθάριση αυτής.
2. Στη συνέχεια, εφόσον προκύψει επιστροφή φόρου, ενημερώνεται αυτόματα το υπάρχον πληροφοριακό σύστημα, ώστε όλες οι Δ.Ο.Υ. να γνωρίζουν τα νομικά πρόσωπα της αρμοδιότητάς τους που δικαιούνται επιστροφής.
3. Τέλος, αφού η αρμόδια Δ.Ο.Υ. προβεί για κάθε περίπτωση στον έλεγχο όλων των προβλεπόμενων από το νόμο παραστατικών, προβαίνει άμεσα στην έκδοση ΑΦΕΚ και την εκκαθάριση αυτού. Στην συνέχεια ακολουθείται η οριζόμενη διαδικασία της Α' κατηγορίας.

Διαδικασία επιστροφής Φόρων Κεφαλαίου

Ως προς τις επιστροφές για τις οποίες δεν έχει πραγματοποιηθεί εκκαθάριση των σχετικών αιτήσεων - δηλώσεων:

1. Στη φορολογία κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 84 του Κώδικα Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών (ο οποίος κυρώθηκε με το ν.2961/2001), δηλαδή η έκπτωση ενεργείται οίκοθεν από τον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. ή μετά από αίτηση του δικαιούχου, μόλις αποκτηθεί ο τίτλος και πάντως το αργότερο μέσα στο επόμενο έτος από την απόκτηση του τίτλου.
2. Στις φορολογίες μεταβιβάσεων ακινήτων, Ε.Τ.ΑΚ. (Ειδικό Τέλος Ακινήτων), Φ.Α.Π. (Φόρο Ακίνητης Περιουσίας), και Ε.Φ.Α. (Ειδικό Φόρο Ακινήτων) η έκπτωση ενεργείται από τον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. μόλις αποκτηθεί ο τίτλος και πάντως το αργότερο μέσα στο επόμενο έτος από την απόκτηση του τίτλου, αφού προηγηθεί από το δικαιούχο η υποβολή αίτησης, που επέχει θέση δήλωσης, ή δήλωση, σύμφωνα και με τις διατάξεις του Κ.Φ.Ε. (ν. 2238/1994).

Σε κάθε περίπτωση πρέπει να εξετάζονται κατά προτεραιότητα οι προς παραγραφή εκκρεμείς υποθέσεις και οι υποθέσεις - εκκαθαρίσεις που οφείλονται σε υπαιτιότητα της υπηρεσίας.

Επισήμανση

Για την ορθή απεικόνιση των εκκρεμών επιστροφών και την αξιόπιστη εξαγωγή αναφορών από το πληροφοριακό σύστημα TAXIS, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η παρακολούθηση των υποθέσεων (με ή χωρίς ΑΦΕΚ) που παραγράφονται και η απόρριψή τους στο σύστημα TAXIS σε τακτική βάση από τις Δ.Ο.Υ. (ώστε να μην εμφανίζονται ως εκκρεμείς).

Ειδικά για τις υφιστάμενες αιτήσεις επιστροφής θα πρέπει εντός δέκα (10) ημερών από τη λήψη της παρούσας, οι αρμόδιες Δ.Ο.Υ. να καταχωρήσουν στο σύστημα TAXIS:

- α) Τις αιτήσεις που έχουν πρωτοκολληθεί και ενδεχομένως δεν έχουν καταχωρηθεί.
- β) Την απόρριψη των αιτήσεων επιστροφής για τις οποίες το αίτημα έχει απορριφθεί από την υπηρεσία για οποιοδήποτε λόγο, ή έχει ανακληθεί από τον φορολογούμενο, ή έχει παραγραφεί.
- γ) Τα Α.Φ.ΕΚ. που έχουν παραγραφεί.